TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN BÌNH SƠN** **TỈNH QUẢNG NGÃI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 05/2023/QĐST – DS	*Bình Sơn, ngày 27 tháng 6 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BÌNH SƠN, TỈNH QUẢNG NGÃI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Võ Đình Chung.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Lên – Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Sơn tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Kim Ánh – Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 105/2023/TLST – DS, ngày 12 tháng 5 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 28/2023/QĐST – DS, ngày 13 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Hồ Đắc C, sinh năm 1958; địa chỉ: Khu dân cư số X, thôn L, xã B, huyện S, tỉnh Quảng Ngãi (có mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*: Bà Phạm Thị T, sinh năm 1964: Khu dân cư số X, thôn L, xã B, huyện S, tỉnh Quảng Ngãi (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 27/4/2023 và tại phiên họp giải quyết việc dân sự, người yêu cầu Ông Hồ Đắc C trình bày như sau:

Ông và Bà Phạm Thị T kết hôn vào năm 1984. Ông và Bà Phạm Thị T sinh được 03 người con chung là Hồ Đắc K, sinh năm 1985, Hồ Thị K, sinh năm 1988 và Hồ Thị M, sinh năm 1997. Chị Hồ Thị M từ lúc sinh ra phát triển về thể chất và tâm thần không được bình thường như bao trẻ em khác, gia đình đã chạy chữa nhiều nơi nhưng chị có bệnh bẩm sinh nên dù cố gắng chị vẫn không trở lại bình thường và càng lớn chị M có nhiều biểu hiện bất thường và không làm chủ được hành vi, cảm xúc, giọng nói khó nghe. Vì bệnh tật nên chị M không đi học được và không thể viết được. Ngày 29/9/2016, chị Hồ Thị M được Uỷ ban nhân dân huyện Bình Sơn cấp giấy xác nhận khuyết tật số 1981/QĐ –UBND dạng khuyết tật thần kinh, trí tuệ và hiện hưởng trợ cấp xã hội hằng tháng theo quy định.

Gia đình ông có đưa chị Hồ Thị M đến Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung để trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với chị Hồ Thị M.Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 458/KLGĐYC ngày 21/4/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận chị Hồ Thị M: "*Thời điểm hiện tại: a. Kết luận về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F 72)/ Hội chứng Down (Q90).b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự*".

Vì vậy, ông yêu cầu Toà án giải quyết tuyên bố chị Hồ Thị M là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Bà Phạm Thị T trình bày: Bà là mẹ đẻ của chị Hồ Thị M. Bà thống nhất ý kiến của chồng bà tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 27/4/2023. Bà yêu cầu Toà án tuyên bố chị Hồ Thị M là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi phát biểu:

- Việc tuân thủ pháp luật trong quá trình tố tụng: Những người tiến hành tố tụng, Thư ký phiên họp và đương sự đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

- Về quan điểm giải quyết việc dân sự: Trên cơ sở Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 458/KLGĐYC ngày 21/4/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận chị Hồ Thị M là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ các Điều 367, 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự, đề nghị Thẩm phán chủ trì phiên họp chấp nhận yêu cầu của Ông Hồ Đắc C.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Toà án: Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có địa chỉ tại: Khu dân cư số 7, thôn L, xã B, huyện S, tỉnh Quảng Ngãi. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 39, khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi.

[2] Về nội dung: Căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, xét thấy chị Hồ Thị M, sinh năm 1997, từ lúc sinh ra phát triển về thể chất và tâm thần không được bình thường như bao trẻ em khác, không làm chủ được hành vi, cảm xúc, giọng nói khó nghe. Vì bệnh tật nên chị M không đi học được và không thể viết được.Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 458/KLGĐYC ngày 21/4/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận chị Hồ Thị M: "*Thời điểm hiện tại: a. Kết luận về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F 72)/ Hội chứng Down (Q90).b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự*".

Xét yêu cầu của Ông Hồ Đắc C về việc yêu cầu Toà án tuyên bố chị Hồ Thị M là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với Điều 22 Bộ luật dân sự nên được Toà án chấp nhận.

[3] Về xác định người giám hộ: Chị Hồ Thị M có cha mẹ đẻ là Ông Hồ Đắc C và Bà Phạm Thị T nên theo quy định tại khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự thì Ông Hồ Đắc C và Bà Phạm Thị T là người giám hộ đương nhiên cho chị Hồ Thị M.

[4] Ngoài ra, Ông Hồ Đắc C không yêu cầu về những vấn đề liên quan đến quan hệ về tài sản và các quan hệ nhân thân khác của chị Hồ Thị M nên Tòa án không xét.

[5] Đối với quan điểm giải quyết việc dân sự của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp với nhận định nêu trên nên được chấp nhận.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Hồ Đắc C thuộc đối tượng người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí giải quyết việc dân sự, căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, Ông Hồ Đắc C được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Điều 22, khoản 3 Điều 53, 57, 58, 59, 60, 61, 62 và Điều 63 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ các Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39, 48, 369, 370, 371, 376, 378 và 379 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015;

- Căn cứ Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của Ông Hồ Đắc C về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Hồ Thị M mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố chị Hồ Thị M, sinh năm 1997; địa chỉ tại: Khu dân cư số X, thôn L, xã B, huyện S, tỉnh Quảng Ngãi là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Người giám hộ: Ông Hồ Đắc C và Bà Phạm Thị T là người giám hộ đương nhiên cho chị Hồ Thị M. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58 Bộ luật dân sự.

4. Ông Hồ Đắc C được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án. Ông Hồ Đắc C được hoàn trả lại số tiền 300.000đồng tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0002523 ngày 12/5/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Bình Sơn.

5. Người yêu cầu được quyền kháng cáo Quyết định này trong hạn 10 ngày, kể từ Tòa án ra quyết định (27/6/2023). Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng Ngãi;
- VKSND huyện Bình Sơn;
- Chi cục THADS huyện Bình Sơn;
- UBND xã Bình Long;
- Người yêu cầu;
- Lưu hồ sơ, án văn.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Võ Đình Chung